

1. Evaluarea didactică - delimitări conceptuale

Teoria evaluării școlare – sistem de concepții, principii și tehnici care fac referire la măsurarea și aprecierea rezultatelor școlare, dar și a procesului de învățământ, în ansamblul său.

Evaluarea reprezintă o acțiune managerială proprie sistemelor socio-umane care solicită raportarea rezultatelor obținute, într-o anumită activitate la un Ansamblu de criterii specifice domeniului în vederea luării unei decizii optime.
(Dicționar de termeni pedagogici, S. Cristea)

Evaluarea, la modul general, a beneficiat de un interes deosebit, precum și de numeroase definiții pe care le supunem atenției:

- proces de determinare a gradului de rezolvare a obiectivelor
- semnifică descrierea rezultatelor, aprecierea acestora în funcție de unul sau mai multe criteriu/ criterii
- proces prin care se apreciază măsura în care o activitate oarecare a fost realizată în comparație cu ceea ce s-a intenționat să se facă

- activitate metodologică care constă din acumularea și combinarea de date referitoare la performanță, cu un set de scări criteriale, pentru a se ajunge fie la evaluări comparative, fie la evaluări numerice, principala responsabilitate a evaluatorului fiind aceea de a formula aprecieri

Într-o abordare personală, D. Ausubel, identifică următorii pași, având evaluarea ca punctul final:

- stabilirea scopurilor pedagogice prin prisma comportamentelor dezirabile ale elevilor
- proiectarea și realizarea programului de realizare a scopurilor propuse
- măsurarea rezultatelor aplicării programului.

Se observă că se pornește de la formularea scopurilor educaționale, obiectivelor operaționale, într-o etapă ulterioară se aplică programul educațional, apoi se evaluează, în funcție de scopurile și obiectivele stabilite inițial, urmărindu-se o ameliorare/ îmbunătățire a activității educaționale.

Didactica curriculară este care apreciază evaluarea procesului de învățământ drept o activitate de colectare a datelor obținute, o interpretare a datelor privind efectele directe ale relației profesor-elev, toate acestea cu scopul declarativ de a eficientiza funcționarea sistemului educațional.

Docimologia- (grecescul dokimé - probă) este constituit ca un domeniu al pedagogiei care tratează organizarea examenelor, analiza științifică a modalităților de examinare și notare, variabilitatea notării, precum și mijloacele menite să contribuie la asigurarea obiectivității evaluării (Ausubel D:P., Robinson F.G., 1981, *Învățarea școlară; EDP; București, pg. 667*)

Principalele **concepte – operații** (termenii pot părea univoci, dar îi vom analiza în continuare, pentru a îi defini corect) - pe care le utilizează teoria evaluării sunt conceptele de: **măsurare,apreciere și decizie.**

Măsurarea reprezintă procesul de stabilire a realizărilor în activitatea de învățare, proces care constă în aplicarea unor instrumente și/sau probe în vederea cunoașterii efectelor acțiunii instructiv-educative și în vederea obținerii datelor pentru a constata realizarea/ îndeplinirea scopului propus. (I.T. Radu)

Exactitatea măsurării este determinată de calitatea instrumentelor de măsurare utilizate precum și modul de aplicare a probelor.

Măsurarea presupune doar o determinare obiectivă, prin metode/ tehnici/ instrumente riguroase și nu implică emiterea unor judecăți de valoare.

Măsurarea, în aceste condiții, asigură doar consemnarea unor caracteristici observabile exprimate doar în termeni cantitativi – scor, cifre, statistici.

Aprecierea constă în emiterea, din partea unei persoane avizate, a unei judecăți de valoare, ceea ce determină semnificarea/ definirea unui rezultat observabil sau măsurabil într-un cadru de referință axiologic (calificative, note de la 1-10/ de la 1-5, culori).

Decizia se concretizează în echivalarea rezultatelor înregistrate cu note/ calificative recunoscute în sistem real. Este baza măsurilor ce se vor întreprinde ulterior activității de evaluare educațională.

Decizia are în vedere stabilirea unor concluzii care rezultă din interpretarea datelor evaluării și, pornind de la aceasta, stabilirea unor măsuri de reglare a funcționalității procesului de predare – învățare și de ameliorare/ îmbunătățire a rezultatelor pe care elevii le vor obține la evaluările ulterioare.

Această operație presupune o deosebită responsabilitate educațională care angajează respectarea următoarelor solicitări pedagogice:

- valorificarea integrală a caracteristicilor specifice fiecărei vârste școlare, care pot fi interpretabile la nivel general, particular, individual;
- ameliorarea/ îmbunătățirea permanentă a calității procesului de învățământ și a calității activității didactice;

- utilizarea celor 3 dimensiuni – diagnoză, cognoză și prognoză - cu perspectiva de a anticipa pozitiv evoluția instituției, clasei, elevului etc.

Evaluarea educațională este un proces menit să măsoare și să aprecieze valoarea rezultatelor sistemului de educație sau a unei părți/ discipline/ modul a acestuia, precum și a eficacității resurselor, a condițiilor și operațiilor folosite în desfășurarea activității educaționale, în vederea luării deciziilor privind ameliorarea/ îmbunătățirea activității educaționale în etapele următoare.

APLICAȚIE

1. Pornind de la următoarele definiții ale evaluării:
 - proces de determinare a gradului de rezolvare a obiectivelor
 - semnifică descrierea rezultatelor, aprecierea acestora în funcție de unul sau mai multe criteriu/ criterii
 - proces prin care se apreciază măsura în care o activitate oarecare a fost realizată în comparație cu ceea ce s-a intenționat să se facă
 - activitate metodologică care constă din acumularea și combinarea de date referitoare la performanță, cu un set de scări criteriale, pentru a se ajunge fie la evaluări comparative, fie la evaluări numerice, principala responsabilitate a evaluatorului fiind aceea de a formula aprecieri

Alegeți doar una și aduceți argumente pro și/ sau contra.

2. Evaluarea în activitățile școlare

din România se conexează cu criteriile specifice de evaluare a rezultatelor educaționale:

- ❖ **criteriul raportului dintre intrări – ieșiri**, prin care se corelează calitatea resurselor existente la „intrare” – calitatea procesului/activității de predare/ învățare/ evaluare – calitatea produsului la „ieșire” (rezultatele elevilor)
- ❖ **criteriul raportului dintre obiectiv propus – obiectiv realizat**, respectiv obiectivele specifice instituționalizate la nivelul programelor – obiectivele concrete atinse la sfârșitul activității în termeni de performanțe și de competențe;
- ❖ **criteriul raportului dintre inițial și final**, adică dintre nivelul de performanță și competență atins de cadrul didactic și de elevi la ultima acțiune de evaluare și progresele/ regresele realizate între timp;
- ❖ **criteriul raportului dintre nivel și exigență**, referitoare la pregătirea cadrului didactic (formarea inițială și continuă, experiența didactică acumulată, gradul didactic obținut) și nivelul de exigență pedagogică asumat.